

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 24. МАРТА 1896.

БРОЈ 13.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 ДИНАРА
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
19. фебруара 1896.

Председавао председник г. Михаило М. Богђевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живадиновић, одборника били: г. г. Љуб. Марковић, Сава Ковачевић, М. Штрбић, Сава М. Цевајровић, Мил. Ж. Маринковић, Стеван П. Поповић, Дамјан Стојковић, Спасоје Илић, Влад. М. Ђорђевић, Д-р Војислав Суботић, Настас Антоновић, Дим. Милојевић, Дим. Гавриловић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 16. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЏИНУ

од 1459 — 1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ и П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе направио првом издавањем саопштењем општ. Београдске).

(ИСТАВАК)

Многи се Бошњаци поизразбољевају на Врачару, а остали пођу у Босну; „но слабо је који видео свога отачества“ већ изгину на Дубоком, Китогу и Дрини.⁽¹⁾ У исто време и Гушанац, да би их се опростио, отпусти 300 крцалија кући. Њих Срби при пролазу тако прореде, да је мало који и стигао у Турску.⁽²⁾ По доласку Бећирпаше и погубљењу дахија престану по мало сукоби с Турцима у земљи, и Срби су могли војску око Београда, да шаљу на одмор кућама смењујући једни друге.

(1) Ненадовић М. Мемоари, стр. 130—131. — Споменик XIX. срп. кр. акад. стр. 5.

(2) Споменик XIX. срп. кр. акад. стр. 7.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1266, 1249 и 1269, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да је Ђорђе Бабић комичар доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати: Софија жена Јевте Сабановића надничара, Ружица, жена Петра Стојановића кондуктера, и Катарина Герлих овд.

III

Председник износи одбору на одобрење процене имања, што се имају експроприсати за регулацију извесних улица и то: процену имања Милице Г. Триковић и Јулијане М. Петровић за регулацију лесковачке улице; процену земљишта Катице Белимарковић АБ. 5138/95, за регулацију савамалекне улице; процену имања Лујзе Крикнер АБр. 7092/95, за регулацију Косанчићевог венца и процену имања Браће Илића АБр. 762/96, за регулацију Кастриотове и два Јаблана улице.

По прочитању тих процена, одбор је решио, да се процене имања Милице Г. Триковића, Јулијане М. Петровић, и Катице Белимарковић одбаце као врло скупе и да се иста имања на ново процене по закону

о експропријацији и средством других вештака, које ће полицијска власт одредити. Сва ова процењивања да буду у присуству и општинског правозаступника.

О проценама имања Лујзе Крикнер и Браће Илића, да се решава у првој седници за овом.

IV

Приступљено је решавању о измени трошаринске тарифе.

По прочитању предлога комисијског и по претресу сваке тачке предлога по особ, одбор је решио,

да се тарифа општинске трошарине од 17. јула 1893. год замени овом тарифом:*)

V

На предлог Управе трошаринске а по препоруци одборске комисије, изложене у њеном извештају, одбор је решио,

да члан X привремених правила о наплаћивању трошарине у вароши Београду од 21. децембра 1890. год. од сада овако гласи:

*) Тарифа ће бити објављена, кад буде добила највишу потврду.

Порта је још једном покушала да се измири са Србима посредовањем влашких кнежева. Ну на скупштини у Пећанима у почетку априла 1805. г. Срби одговоре, да ће пристати на мир под условима⁽¹⁾ да имају слободну управу своју, а Порти да отсеком за све плаћају данак. Како од овога не би ништа то Срби, по савету Русије, реше да пошаљу Порти изасланике ради преговарања о миру, но о томе проговоримо доцније коју више.

На истој скупштини Срби реше да подигну још и нахије: *пожетку*, *соколску* и *ужичку*. У лето 1805. год. Срби приступе остварењу своје одлуке. Још 24. марта *Лазар Мутап* и *Милић Дринчић* угледајући се на Србе у Шумадији нападну на *Чачак* са 350 људи. И ако је у Чачку било више Турака ипак се ови после једнодневне борбе повуку ноћу у Краљево и *Ужице* оставивши Србима Чачак. У Краљево је почетком 1805. г. неки дрзак Турчин *Згура Мехмед-ага* чешће нападао Србе. То је био узрок, те се Турци мораше затворити у Краљево и прекинути сваке

(1) Те услове види у Голубици V. стр. 277.

везе са Србима. Кара-Ђорђе са 6 000 Срба пође из Тополе 13. јуна на *Краљево* пошто је Јакова Ненадовића и М. Обреновића оставио да пазе, да ужички Турци не дођу у помоћ Краљево. У путу разбије *Згуру Мехмед-агу* и 18. јуна по распореду капетана Радича, нападне на турско утврђење. С почетка је имао мало успеха, али кад довуче још топова и припрети ново-пазарским Турцима, те се ови иселише, Краљевчани се предаду на Петровдан и оду у Нови Пазар.

По паду Краљева, Јаков Ненадовић и архимандрит раковачки *Мелентије* очисте *соколски крај* и затворе Турке у Соко.⁽¹⁾ Одатле се Јаков и прота са М. Обреновићем по налогу Кара-Ђорђевоу крену на Ужице, где су из Босне дошли неки јаничари од којих су Срби зазирали. После узалудних преговора Срби опседну *Ужице* и отпочну туђи ужичке Турке, што неће да издаду јаничарске старешине. Кад Срби запале мунаре и већи део вароши, Турци се на невољи предаду под условом да плате оштету у 50 000 гроша и 80 хатова и да протерају јаничаре; град и даље

(1) Годишњица Н. Чушића књ. XIII, стр. 163—169.

Сваки онај, који се ухвати да је по каквој или количини неистинито пријавио трошаринској или царинској власти робу, подлежну трошаринској такси, казниће се као утајач по §-у 110. закона царинског; исто тако сматраће се као кријумчар и казниће се по §-има 111. и 112. закона царинског и сваки онај, који би крадом унео у рејон трошарински робу, подлежну такси трошаринској било преко трошаринских станица, било преко царинарница.

Потказивач добија у име награде једну половину казне.

Ова измена вредеће од дана кад је Влада одобри и Краљ потпише.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК 23. Фебруара 1896. год.

Председавао члан суда г. Јов. Антојијевић, од одборника били: г. г. Голуб С. Јанић, Дамјан Стојковић, Спасоје Илић, Никола Бошковић, Сергије Станковић, Јарослав Безуха, М. Милашиновић, Иван Ковлић, Стеван П. Поповић, Сава М. Цеваириновић, Д. С. Милутиновић, Миленко Марковић, Д-р В. М. Суботић, Дим. Милојевић, Љуба Марковић, Сава Ковачевић, Мил. Ж. Маринковић, Ђорђе Димитријевић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 19. фебруара 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 1369, 1409, 1340, и акта III гардиског батаљона ОВБр. 240, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати Соломон И. Леви овд., Михаило Николић кафеџија и Персида Стевана Ђукановића осуђеника; да је Давид Адут лимар доброг владања и доброг имовног стања; да му је Тодор Штаљанин резервни наредник непознат.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе, којима се траже уверења о породичном односу.

задрже, а Срби добију своју управу у вароши и околини. За старешину ужичког краја поставе *Алексу Поповића* из Субјела.

Догађаји, који се за ово време одиграше у Цариграду, и у јужном делу Србије на Делиграду, од пресудног су значаја по судбу устаника, као и по сам карактер буне на дахије. Они тако измене прилике, да Срби од сада наилазе на отпор уређене војске султанове. Тиме пак започиње *устанак против султана*, који не хте да призна праведне захтеве измученог народа српског, који беше устао против тирани својих, и бунтовника султанових, ради обезбеђења: живота, части и имања свога.

II. Устанак противу султана.

Султан одбија молбу срп. изасланика у Цариграду и шаље Хафис-пашу да умири Србе. — Победа над Хафисом на Ивањковцу; уређење совјета; заузеће Смедерева. — Даља ратовања и ширење устанка. — Нападају Тураци од Дрине и Ниша 1806. год.; борбе на Мишару и Делиграду. — Ички преговори и заузеће Београда и Шапца. — Заузеће Ужича. — Х. Велко ослобађа Црну-Реку, прва појава Руса и битка на Малејцици. — Година 1808. — Ратовање у 1809. год: рат на Дрини, продирање Кара-Ђорђево у Ст. Србију; предаја на Черу, Куарији и Делиграду; промена у земаљској управи. — Ратовање у 1810. год: угаеси у Крајини, варваринска битка, борбе на Дрини. — Уставно уређење у 1811. г. и борбе с Турцима. — Безусешни преговори

По прочитању тих молби АБр. 1334, 973, 1405 и 1410, одбор је изјавио мишљење.

де се молиоцима Лазару Петровићу, Милици Новаковић, Мих. Посниковићу и Емилији Лешјанин може дати тражено уверење.

IV

Заступник председника извештава одбор, да се одборско повереништво, изабрано у седници одборској од 16. нов. 1895. АБр. 7698 за преглед и оцену имања понуђених општини на откуп, никако до данас није састало, ма да је више пута позивано, а међу тим понуђачи траже одговор на понуде. Одбор је одлучио,

да се ово повереништво позове и да поднесу извештај она три повереника, који буду дошли.

V

По прочитању молбе Т. Пејчиновића, бив. чиновника, одбор је решио,

да се молиоцу Т. Пејчиновићу издаје из општинске касе а из партије на издржавање сиротиње по тридесет динара месечно на име издржавања од петнаестог фебруара о. г.

VI

Одборник г. Никола Бошковић примећује, да је дознао, да жена покојног Станка Дугалића има имања и од истог вуче ренту, те да би због тога требало укинути давање помоћи из општинске касе, која јој је пре кратког времена одборским решењем дата.

Заступник председника је изјавио,

да ће се ова примедба упутити на оцену и извиђај нарочитом повереништву, које постоји ради оцене, коме треба дати помоћ општинску, и да ће се резултат саопштити одбору.

VII

По прочитању акта о експропријацији имања Бујзе Крикнер за регулисање Топличиног венца и процене тог имања од 20. новембра 1895. год. АБр. 7092/95. Одбор је после поименичног гла-

сања са 11 гласова против 5 (2 нису гласали) решио,

да се цело имање Лујзе Крикнер на топличином венцу експроприше по процени од 20. новембра 1895. год. и да јој се процењена сума исплати из регулационога фонда признаницама с роком за годину дана без интереса, и да се та цена у свему осталом изврши.

Ако би на овоме имању било терета управе фондова, тај ће терет примити општина на себе, сви остали терети имају се из процењене суме исплатити и тапија на општину пренети.

По извршењу овога да грађевинско одељење општинско изврши арондисање остатка откупљеног Крикнеркиног имања суседним имањима према извештају комисијском и решењу одборском од 25. августа 1895. ГБр. 842. и да план арондисања са дотичним проценама поднесе одбору на одобрење.

VIII

По прочитању акта о експропријацији имања Браће Илића за регулисање угла у улицама Кастриотовој и два Јаблана и по прочитању процене од 28. октобра 1895. АБр. 762/96. Одбор је решио,

да се од имања Браће Илића на углу Кастриотове и два Јаблана улице експроприше осамдесет седам квадратних метара и деведесет и седам квадратних сантиметара, колико је потребно за регулисање тих улица, и да се за сваки квадратни метар плати по шездесет динара по процени од 28. октобра 1895., АБр 762/96. — Исплата да се учини на терет фонда регулационог признаницама с роком за годину дана без интереса.

Интабулисани терети имају се предходно скинути са експроприсаног дела имања.

у 1812. год. — Продужење преговора у 1813. г.; Кара-Ђорђе соколи Србе на одбрану од Турака; распоред одбране и несрећно ратовање у Крајини, на Морави и на Дрини. — Општа пометња, бегство Кара-Ђорђа и његових војвода, Милош остаје у земљи. — Неколико речи о Кара-Ђорђу; последице бегства Кара-Ђорђевог и његових војвода по српски народ.

После већих успеха у години 1804. Срби, скупив се сви у јесен при опсади Београда, осећали су потребу за каквим јачим, сигурнијим ослоном, на који би се поуздали у случају веће турске навале. Они су се још раније обраћали за заштиту бечком ћесару⁽¹⁾, али како је исти био и сувише заплетен догађајима на Западу,

⁽¹⁾ Kallaу у својој историји Срба труди се, да помоћу овог одбијања протекторства над Србијом, од стране бечког ћесара, представи некористољубивост аустријске политике у погледу Срба; испредајући отуда, да Аустрију неправедно окривљују за њене агресивне тежње наспрам Срба (Gesch. d. Serben I, 421); и то сматра као политичку погрешку. — Прави пак узрок одрицања протекторства лежи у ондашњим приликама — а не у некористољубивости аустријске политике — јер је Аустрија, желећи да има слободне руке за важне догађаје на Западу, где је с дана на дан расла сила Наполеона I, гледала да с Портом буде у миру. Да би то било, морала се одрећи мешања у српски устанак. Уз то недаће у Кочиној крајини биле су још свеже у памети. Што је пак дозволила потајно давање муниције — за скупе новце — то су Срби платили и преплатили потоцима своје крви, борећи се уз ћесарију, с почетка бранећи је од Турака, а после помажући јој у отимању туђих провинција, и то још од коначне пропасти своје, на измаку XV ст., на све до устанка под Кара-Ђорђем.

услед наглог растења превласти Наполеона I. он одби Србе, дозволивши им, да испод руке набављају ратне потребе. Кад и преговори с Бећир-пашом изађу напразно, Срби остављени сами себи, а зазирући од навале турске, пошљу проту *М. Ненадовића* са још тројцом у Петроград, да моле за помоћ и заштиту руску. Они буду лепо дочекани⁽¹⁾ и обећају им, да ће се заузети за њих, али да им не могу дати помоћ, јер су у миру с Турском. Вративши се из Петрограда почетком 1805. год. прота донесе неколико јеванђеља, којима је умео врло вешто, да одушевљава устанике, улевајући им наду на помоћ руску и соколећи их на борбу с Турцима.

На скупштини у Пећанима, после узалудног покушаја за мир, Срби изберу три посланика и пошљу их (једног у потаји, ради потребног споразумевања) с молбом у Цариград. У тој молби тражили су автономну управу у земљи, признајући султана за сизерена, као да и порез плаћају одсеком, који ће они сами купити од на-

⁽¹⁾ То посланство прота М. Ненадовић врло је лепо описао у својим мемоарима стр. 101—128.

XI

Заступник председника извештава одбор, да би се сада имало да решава о процени имања А. Ђ. Кумандија за просецање трговачке улице; о избору лекара општинског и о акту друштва за клање и прераду стоке због аренде касапске. Одбор је одлучио,

да се сва ова три предмета ставе на дневни ред за прву седницу, што буде позвана.

РЕДОВНА СЕДНИЦА
29. Фебруара 1896. г.

Председавао председник г. Михаило М. Богвићевић, присуствовали чланови суда: г.г. Мих. П. Живадиновић, Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. И. Ковлић, М. Милашиновић, Н. Антоновић, С. Ђ. Јорговић, Драг. Стаменковић, Др. М. Поповић, Сергије Станковић, Благоје Милошевић, Дим. Довијанић, Сава М. Цеваирић, Коста Петровић, Стеван П. Поповић, М. Штрбић, Н. Спасић, Сава Ковачевић, Миленко Марковић, Мил. Ж. Маринковић, Дамјан Стојковић, Љуб. Марковић, Давид Були, Јарослав Безуха, Влад. М. Ђорђевић, Ђ. Димитријевић, Дим. Милејевић, Др. М. Николић, Мих. Павловић, Др. М. В. Суботић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 23 фебруара о. г. и примљен је без измена.

II

Председник општине извештава одбор, да је Антоније С. Пеливановић одборник умро и да је 26. фебруара 1896. год. сарањен.

Одбор је примио к знању,

ово саопштење изговорив стојећи речи: Бог да му душу прости.

III

По прочитању акта Управе вар. Београда и њених одељења АБр. 1464, 1520, 1521, 1545 и 1579, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су доброг владања и доброг имовног стања Драгутин М. Јовановић пензионар и Милан Димитријевић адвокат; да је Младен Милић трг. доброг владања и слабог имовног стања; да су му непознати Спа-

соје Петровић шпекулант и Даница Т. Петровић овд. —

IV

По прочитању молбе Персиде удове Косте Стојановића бив. дугогодишњег општинског служитеља АБр. 1639, одбор је решио,

да се молитељици Персиди издајена име издржавања из касе општинске а из партије за издржавање породица умрлих чиновника и службеника општинских по тридесет динара месечно почев од дана смрти њеног покојног мужа Косте.

V

Општински правозаступник и члан суда г. Мих. П. Живадиновић извештава одбор, да извршна власт и Управа фондова позивају општину, да им положи новац за кућу Велимира Карапеша, што је према одборском решењу од 22. окт. 1894. год. АБр. 623 на лицитацији купљена или да регулише код Управе фондова ову ствар тиме, што ће главни дуг примити општина на себе а све до сада неплаћене интересе и интерес на интерес готовим новцем исплатити.

По саслушању овога одбор је решио,

да се умоли Управа фондова да са пријемом главног дуга на општину причека док збор општински ово задужење не одобри а да међу тим општина одмах исплати све интересе и интерес на интерес на овај главни дуг.

VI

Председник извештава одбор, да је одборско повереништво већ давно поднело извештај како да се регулише Свето-Савски Крај и да би по овоме требало што пре донети решење, јер многи грађани чекају на ово и не могу да подижу грађевине.

Одбор је одлучио,

да се овај предмет стави одмах на дневни ред.

VII

Председник извештава одбор, да се на расписани стечај АБр. 408 за општинског лекара

пријавили ови доктори целокупног лекарства: г.г. Ђока Николић, општ. лекар из Смедерева АБр. 1630, С. Шрага, лекар у општ. држ. болници у Београду АБр. 1631, Љуба Д. Стојановић лекар из Београда АБр. 1632, Јован Максимовић физикус у пензији из Београда АБр. 1633, Св. М. Марковић лекар из Париза АБр. 1634, К. Динић бив. општ. лекар из Београда АБр. 1635, Аврам Фаркић лекар из Београда АБр. 1636, па позива одбор, да од пријављених кандидата изабере једног за општинског лекара.

Одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 10 (од којих је г. Динић добио 2 гласа, Ђ. Николић 3, Љуба Стојановић 3 и А. Фаркић 2 гласа) изабрао,

за општинског лекара Др. Јована Максиминовића, окр. физикуса у пензији. Плата буџетом одређена рачунаће му се кад на дужност дође. Да се о овоме извести господин Министар унутрашњих дела.

VIII

Председник износи одбору на решење молбу друштва „Краљ Дечански“, да му се за подизање дома за васпитавање глуво-неме и следе деце уступи или у својину или на послугу општинско земљиште у молби означено.

По прочитању те молбе АБр. 1637, одбор је на предлог одборника г. Настаса Антоновића једногласно решио,

да се општинско земљиште, што се налази на западном Врачару између улице Делиградске, Краљ Милутинове, старе Мостарске и варошке рејонске линије (са јужне стране) уступи друштву „Краљ Дечански“ за подизање дома за васпитавање глуво-немо и следе деце. Земљиште се ово уступа поменутом друштву на уживање све донде, док збор општински и надлежна државна власт не одобри, да се исто уступи у својину друштву.

Уступење ово има се извршити протоколарно у присуству општинског инжињера и изасланика друштвених.

IX

Председник износи и по трећи пут одбору на решење извештај одборског повереништва АБр.

рода⁽¹⁾. А да би доказали своју оданост султану поднесу рачун, по коме су издали царевим Турцима 2 125 568 гроша, као и признаницу, да су предали топове, које је Бефир-паша по одласку оставио. Пре но што видимо, како је прошла ова молба, да бацимо један кратак поглед на стање ствари у Турској.

У ово време у Турској је била велика криза, свуда се осећала слабост, а свака поједина провинција тежила је да постане самосталном. Неке моћне славољубиве паше управљаху провинцијама самостално. Тако у Египту дочепа се власти лукави и одважни *Мехмед-Алија* који је пре тога био обичан дуваница. У Албанији сурови *Али-паша Теиелендија* владаше на своју руку и беше у савезу с Наполеоном I. Пазван-оглу још се држаше у Видину. У Арабији Вехабити заузму света места и тако се осиле, да им Портије могла ништа. У таким околностима, Срби су устали на дахије. Султан заплетен недаћама у земљи, а заузет извођењем рефорама, с почетка је остављао побуњене Србе на миру. Али кад ови про-

дуже и даље ратовање, па потраже и руску заштиту, и то оне Русије, која само гледа, да нашкоди Турској, и која у то време баш спремаше флоту; султан увиде: да је устанак прешао у револуцију, која прети његовој врховној власти. Ма да у Турској у то време беше у јекну одметање појединих провинција, које тежаху за самосталношћу, ипак су то Мухамеданци, који ће се, или пре или после, морати здружити испред опасности од Хришћана. Са свим је друго било са српским устанком. Јер ако они као Хришћани успу, да се отргну, онда ће околни Хришћани то исто зажелети, и онда је пропаст Турске неизбежна. Због свега тога Селим III реши се, да *силом угуши српски устанак*, а српске посланке, који му преко патријарха предаду молбу, похапси и *Хафис-пашу*, команданта Ниша, постави за београдског везира с налогом да скупи војску и да у Србији поврати ред и мир.⁽¹⁾ Српски се посланици спасу помоћу руског посланства и побегну у Одесу. А лукави *Живковић* превари Турке, те га они пошљу, да Србима објасни мисију Хафис-паше.

Срби, и ако нису почели свој устанак из жудње за превратом, већ их је на то натерала невоља и што је већ до живота дошло, и до ноката догорело: ипак се од њих није могло тражити, да се поврате у старо стање, пошто су већ непријатеље победили⁽¹⁾ и неколико градова задобили. Сећање на раније *зло стање*, као на постигнуте знатне успехе учини те се Срби одлуче, да *силом одбију*; осећајући, да и за то снаге имају.

Равије смо видели, како су Срби одметнули пожешку, соколску и ужичку нахију, док су њихови изасланици били у Цариграду. Кад Срби дознаду, да Хафис-паша иде од Ниша са 30 000 људи⁽²⁾ и да носи многе калице и бритвице, да место оружја разда раји, која се против Турака дигла; Срби се спреме, да га дочекају. Кара-Ђорђе, који тада опседаше Краљево, брзо искупи повећу војску, па похита на сусрет Хафис-паше. Пре тога посла Проту и Јакова Ненадовића, те му осигурају

⁽¹⁾ Види те захтеве у Голубици I. стр. 277—285.

⁽¹⁾ Kallay Gesch. d. Serben, B. I. S. 466—470.

⁽¹⁾ Ранке Л. (Ст. Новакчић) Србија и Турска у XIX в. стр. 84.

⁽²⁾ Споменик XIX. с п. краљ. акад. стр. 6.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 14. Марта 1896. год. до 21. Марта 1896. год.
допутовало 513. путника — одпутовало 528. путника.

Постојбина приспелих путника :																
ПОЛА		Из Србије	Аустро-угарске	Бесне и Херцегов.	Црно-Горс	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Велике Британије	Италије	Осталих Европ. држава	Изван Европе	
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ															
460	53	355	99	10	2	1	24	7	—	1	4	5	4	1	1	
Занимање путника :																
Тежаци и економни	Занат-лије	Трговци	чиновници и писари	Интелиг. и војска	Ученици	Индустријалци	Гостиони-чари	шеску-ланга и пилџери	Раденици	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	У јавним локалитетима	У приватним станима новим	Отпутовалих	
26	47	180	87	9	8	5	18	1	19	18	49	—	420	93	15	

21. Марта 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартаве : Савамаљски, Теразијски, Варошки и Врачарски :

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0·25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0·70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1·50 д.

За квартаве : Дорћолски и палилулски :

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0·20 д.
 2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0·60 д.
 3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1— д.
- Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0·20 д.
- б) За незидан шпархерд 0·20 д.
- в) За узидан 0·40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0·50 д.

- д) За чишћење димњака од два спрата 0·20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0·10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0·10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0·20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0·75 д.

II. Гробарина :

- а) Гроб за децу 7— д.
- б) Гроб за одрасле 12— д.
- в) Мала гробница 555·52 д.
- г) Велика гробница III реда 998·93 д.
- д) Велика гробница II реда 1099·93 д.
- е) Велика гробница I реда 1684·57 д.

III. Пражњење помијара и нужника :

- а) Од кубног метра 7·00 д.
- б) Од акова 0·35 д.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

- а) Проста кола са 2 коња 10— д.
- б) Кола са анђелима са 2 коња 18— д.
- в) Стаклена кола са 2 коња 24— д.
- г) Стаклена кола са 4 коња 60— д.

1264 о статутима безименог друштва, које жели да предузме концесију за електрично осветљење Београда.

У тогу дуже дебате одборник г. Михајло Павловић предложио је, да се одговори г. министру народне привреде да општина београдска неће узимати у оцену ове статуте све док се седиште трамвајског друштва не постави у Београду, као што уговор о трамвају гласи.

Поводом овог предлога развила се је жива дебата и одбор је најпосле одлучио,

да се решавање по овоме предмету одложи до седнице, која се има сазвати искључиво за овај предмет за сутра 1. Марта 1896. год.

X

Поводом тим, што грађани, чија се имања експропришу за просецање Младенове и поштанске улице, непрестано траже, да се процена имања њихових изнесе одбору на решење, како би знали на чему су, одбор је одлучио,

да се овај предмет стави на дневни ред за прву редовну седницу. —

XI

Председник извештава одбор, да се одборско повереништво изабрано у седници одборској од 15. феб, 1896. ГВр. 2251/95. за преглед понуђених кућа за смештај канцеларија грађевинског одељења и водовода, само једном састало ма да је више пута позивано, и да би требало или ово повереништво попунити новим члановима или ново изабрати, те да се све куће прегледају.

Одбор је решио,

овлашћује се председник општине, да сам одреди повереништво, које ће прегледати до сада не прегледане понуђене зграде, па да о извршеном прегледу поднесе извештај одбору.

леђа од Ужица, што су они сјајно и извршили. Миленко и Петар Добрњац са 2500 људи утврдили су се на *Иванковцу* близу Параћина, а Кара-Ђорђе чуваше око Јагодине и Гиља главну везу с Београдом. Србима је у то време грозио Гушанац из Београда. Њега превари вешто портин изасланик С. Живковић, који му казиваше, да је њему намењен пашалук београдски, само га је Хафис-паша митом добио. То побуди Гушанца, те остави Хафиса, да се сам туче са Србима. У почетку августа Хафис се појави око Параћина и поручи Миленку, да га пропусти у Београд, јер није хтео главним друмом на Београд. Ну кад га овај на исти упути, онда Хафис, нехотећи да пита *хајдуке* којим ће путем ићи, нападне на српски утврђен логор на Иванковцу 6. августа 1805. год. Борба је била жестока и очајна. Српски бећари сокољени од својих вођа даду јак отпор и много Турака потуку. Али ипак Хафис успе, да и већом војском заузме први мањи шанац. Миленко се одржи

у већем шанцу. Ноћ прекине борбу, а и једна и друга страна спрема се, да сутра још жешће настави прекинути бој. Кара-Ђорђе, кад виде, да Турци неће главним друмом преко Јагодине, ноћу 7. августа прикучи се са 5000 људи Иванковцу, и у српском стану наста неописана радост. Хафис-паша дознавши за долазак Кара-Ђорђевог с већом војском, тако се поплаши, да с места напусти отети шанац и још исте ноћи повуче се Параћину. Кад сутра дан Кара-Ђорђе извуче топове изнад Параћина, имао је сукоба с Турцима, али кад у вече отпоче тући Параћин топовима рани и Хафис-пашу, онда се он повуче натраг Нишу са свом војском. Кара-Ђорђе није хтео нападати Параћин, јер он припада *лесковачком* пашалуку, у који није хтео да дира, већ заиште од Турака да изнесу на предају ратних потреба.

На Иванковцу Срби су се тукли са *султановом* војском и тако су и против воље Кара-Ђорђевог — јер су избегавали судар с царвином — завадили се са сул-

таном. — Устанак против дахија, царских одметника, претвори се у *праву револуцију*, ма да су се Срби и даље трудили, да се преставе као верна раја султанова.⁽¹⁾

Турци *Смедеревци*, по раније углављеној погодби, мирно су се држали у граду и нису прелазили утврђену међу. Али кад се Хафис-паша спремаше у Нишу, он их подговори да устану на Србе. Кад се једном Ђуша Вулићевић, војвода смедеревског краја, и сувише развеселио, Турци га убију крајем јула 1805. г. Срби, застрашени овим, напусте свој део Смедерева и побегну у околна села. Турци за њима нагну и све оплене. Кара-Ђорђе чувши за то после бегства Хафис-паше упути се на Смедерево, ну код *Борка* изађу Турци и извине се. Кара-Ђорђе постави за војводу смедеревског краја брата Ђушина *Вујицу Вулићевића*.

(Наставиће се)

(1) Споменик XIV. срп. краљ. акад. стр. 41—42.